

11 ключових компетентностей

і їх зміст

<p>▶ вільне володіння державною мовою</p>	<ul style="list-style-type: none"> • вміння усно й письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти • любов до читання • відчуття краси слова • усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження • готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях
<p>▶ здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами</p>	<ul style="list-style-type: none"> • активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади • можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях • оволодіння навичками міжкультурного спілкування
<p>▶ математична компетентність</p>	<ul style="list-style-type: none"> • виявлення простих математичних залежностей у навколишньому світі • моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань • усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини
<p>▶ компетентності в галузі природничих наук, техніки й технологій</p>	<ul style="list-style-type: none"> • допитливість, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї • самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати • формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів • пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження
<p>▶ інноваційність</p>	<ul style="list-style-type: none"> • відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо) • формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади
<p>▶ екологічна компетентність</p>	<ul style="list-style-type: none"> • усвідомлення основи екологічного природокористування • дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства
<p>▶ інформаційно-комунікаційна компетентність</p>	<ul style="list-style-type: none"> • опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування • здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях

▶ компетентності в галузі природничих наук, техніки й технологій	<ul style="list-style-type: none"> • допитливість, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї • самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати • формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів • пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження
▶ інноваційність	<ul style="list-style-type: none"> • відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо) • формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади
▶ екологічна компетентність	<ul style="list-style-type: none"> • усвідомлення основи екологічного природокористування • дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства
▶ інформаційно-комунікаційна компетентність	<ul style="list-style-type: none"> • опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування • здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях
▶ навчання впродовж життя	<ul style="list-style-type: none"> • опанування вміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання • організація власного навчального середовища • отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб

ОЦІНЮВАННЯ

1. РОБОТА НА УРОЦІ (відповіді на запитання) – ОЦІНЮЄТЬСЯ ЗАОХОЧУВАЛЬНИМ БАЛОМ
2. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ – КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ ВІДПОВІДАЄ КІЛЬКОСТІ ПРАВИЛЬНИХ ВІДПОВІДЕЙ НА КОЖНЕ ЗАПИТАННЯ
3. РОБОТА НАД ЗАВДАННЯМИ ОЦІНЮЄТЬСЯ ВІДПОВІДНО ДО КРИТЕРІЇВ МОН УКРАЇНИ

РІВЕНЬ	БАЛИ	НАВЧАЛЬНІ ДОСЯГНЕННЯ
	1	Учень (учениця) за допомогою вчителя розпізнає і називає окремі тіла і явища природи
	2	Учень (учениця) за допомогою вчителя називає окремі факти, програмового матеріалу; користуючись підручником знаходить визначення наукових понять
	3	Учень (учениця) за допомогою вчителя (підручника) називає окремі факти, уявлення, наводить приклади окремих тіл і явищ природи, фрагментарно описує їх; робота в малій групі співробітництва потребує активізації та контролю
	4	Учень (учениця) за допомогою вчителя дає визначення окремих понять, фрагментарно характеризує тіла і явища природи; за допомогою вчителя знаходить необхідну інформацію у підручнику (зошиті) для виконання елементарного завдання; за допомогою інших виконує завдання у малій групі співробітництва
	5	Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, допускаючи неточності у визначенні та формулюванні правил і означень; описує тіла та явища природи за типовим планом, допускаючи неточності; проводить спостереження, за допомогою вчителя виконує досліди та описує їх результати
	6	Учень (учениця) відтворює основні положення навчального матеріалу, характеризує тіла і явища природи з незначними неточностями; досліди проводить з допомогою вчителя, не пояснюючи їх результатів; за вказівкою виконує завдання у малій групі співробітництва

7	Учень (учениця) самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу з незначними порушеннями послідовності; розкриває властивості тіл і явищ природи, допускаючи неточності; пояснює відповідь прикладами з підручника; за зразком виконує завдання; проводить та описує природничонаукові спостереження; самостійно проводить досліди, описує їх результати
8	Учень (учениця) самостійно послідовно відтворює навчальний матеріал з окремими неточностями; з допомогою вчителя формулює висновки, аналізує, встановлює найсуттєвіші зв'язки і залежність між тілами живої і неживої природи, явищами, фактами, процесами; застосовує отримані знання у стандартних ситуаціях; проводить досліди, пояснює їх суть; виконує завдання у малій групі співробітництва
9	Учень (учениця) вільно відтворює навчальний матеріал, для пояснення використовує загальновідомі докази; застосовує знання у стандартних ситуаціях, при виконанні практичних робіт і завдань, проведенні досліджень; аналізує та систематизує інформацію; проводить досліди в школі та вдома, пояснює та оформляє їх результати; знаходить необхідну інформацію в довідкових виданнях
10	Учень (учениця) усвідомлено відтворює навчальний матеріал; аргументовано пояснює свої відповіді на прикладах з підручника та власного досвіду; аналізує і розкриває суть явищ природи; узагальнює та систематизує інформацію на основі вивчених закономірностей і понять, робить висновки; вміє працювати зі схемами, малюнками, картографічним матеріалом, атласами визначниками; здійснює природничонаукові спостереження, проводить дослідження, обґрунтовано пояснює їх результати та застосовує у практичній діяльності; усвідомлено використовує вивчену природничонаукову лексику в самостійних усних повідомленнях
11	Учень (учениця) має глибокі знання про різноманіття тіл і явищ природи; встановлює зв'язки з раніше вивченим; розкриває взаємозв'язки між живою і неживою природою на основі загальних закономірностей; аргументовано використовує отримані знання у різних ситуаціях; проводить досліди, зіставляє їх результати; усвідомлює значення та висловлює власне ставлення до охорони навколишнього середовища; вміє знаходити, аналізувати й застосовувати додаткову природознавчу інформацію; організовує роботу у малій групі співробітництва
12	Учень (учениця) має системні, міцні знання про закономірності природи та місце людини у ній, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; вміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати природознавчий матеріал; самостійно проводить природничонаукові спостереження, досліди, вимірювання, оформляє результати; вміє користуватися лабораторним обладнанням, вимірювальними і збільшувальними приладами; застосовує знання про природу в повсякденному житті, оцінює рівень безпеки навколишнього середовища як сфери життєдіяльності; бере участь у дискусіях, вирішенні проблемних питань; знаходить та використовує додаткові джерела інформації для виконання навчального завдання; вміє приймати рішення, аргументувати власне ставлення до різних поглядів на об'єкт вивчення